

# Wspomnienie o Profesor Barbarze Reklewskiej (1935-2019)



W dniu 12 grudnia 2019 roku pożegnaliśmy cenionego naukowca, nauczyciela akademickiego i opiekuna wielu pokoleń studentów Panią Profesor Barbarę Reklewską, która zmarła 8 grudnia w Mirogonowicach, w rodzinnej posiadłości, gdzie razem z mężem zamieszkała 10 lat wcześniej. Była niekwestionowanym autorytetem, mistrzem i mentorem naukowym wielu młodych pokoleń.

Przez cały okres kariery zawodowej związana była z Wydziałem Zootechnicznym (później Wydział Nauk o Zwierzętach, a od 1 października 2019 roku Wydział Hodowli, Bioinżynierii i Ochrony Zwierząt) Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

W 1955 roku rozpoczęła studia magisterskie na Wydziale Zootechnicznym, a następnie studia doktoranckie. Po uzyskaniu stopnia doktora nauk rolniczych w 1967 roku podjęła pracę na stanowisku adiunkta w Zakładzie Hodowli Owiec. W roku 1976 otrzymała stopień doktora habilitowanego i rozpoczęła pracę w Instytucie Hodowli Bydła, który został utworzony z inicjatywy prof. dr. hab. Henryka Jasiorowskiego. Dwa lata później odbyła 5-miesięczny staż w Cambridge. W 1989 roku, po 21 latach pracy uzyskała tytuł naukowy profesora. W 2007 roku zakończyła pracę zawodową. Pożegnana została przez współpracowników uroczystym seminarium naukowym, zorganizowanym z okazji jubileuszu 45-lecia pracy naukowej, podczas którego młodzi naukowcy przedstawiali osiągnięcia z ostatniego projektu badawczego, którego była kierownikiem.

Pani Profesor miała wiele zalet. Tymi chyba najbardziej znanymi było dociekliwe rozwiązywanie problemów naukowych i serdeczne wsparcie w podejmowaniu wyzwań badawczych przez innych. Była znanym i szanowanym naukowcem nie tylko w kraju, ale także zagranicą. W swojej pracy zawodowej zajmowała się początkowo endokrynologią i wpływem hormonów na jakość wełny. Kolejne badania dotyczyły modyfikacji składu mleka, m.in. wpływu czynników warunkujących zmiany jakości tłuszczu mleka krowiego i koziego oraz wpływu podklinicznych form *mastitis* na poziom bioaktywnych białek i peptydów mleka. Jako jedna z pierwszych w nauce polskiej zwróciła uwagę na wartość substancji biologicznie czynnych w surowcach pochodzenia zwierzęcego. Jako ekspert z dziedziny hodowli dużych i małych przeżuwaczy była promotorem prac doktorskich w zakresie badań nad modyfikacją składu mleka koziego (dr inż. Monika Góralczyk), badania czynników warunkujących zmiany jakości tłuszczu mleka krowiego i koziego (dr inż. Beata Kuczyńska) oraz wpływu podklinicznych form *mastitis* na poziom bioaktywnych białek i peptydów mleka (dr inż. Elżbieta Bernatowicz). Do dorobku naukowego wpisują się też 4 recenzje prac habilitacyjnych oraz 3 recenzje prac doktorskich. Jest autorem i współautorem 120 publikacji naukowych, 4 książek oraz

licznych komunikatów naukowych. Jako pierwszy autor jest współautorką czterojęzycznego (angielski, polski, rosyjski i łaćniński) „Słownika terminologii zootechnicznej” wydanego przez Polskie Towarzystwo Zootechniczne w 1995 roku. Współpracowała z redakcją „Przeglądu Hodowlanego”, tłumacząc nieodpłatnie na język angielski spisy treści poszczególnych numerów. Przez kolegów jest wspominana jako wybitny pionier badań naukowych w zakresie hodowli zwierząt, a szczególnie bydła, owiec i kóz oraz propagator wartości substancji biologicznie czynnych w surowcach pochodzenia zwierzęcego.

Obok działalności naukowej Pani Profesor Barbara Reklewska prowadziła z wielkim zaangażowaniem działalność dydaktyczną. Wykładała biologię i biotechnologię rozrodu w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz na Uniwersytecie w Mozambiku. Była promotorem kilkudziesięciu prac dyplomowych (inżynierskich i magisterskich). Była pedagogiem wymagającym, ale lubianym przez studentów.

Pani Profesor dała się poznać również jako wyśmienity organizator. W latach 1981-1984 pełniła funkcję kierownika studiów doktorskich, a w 1992-1999 była kierownikiem Zakładu Reprodukcyjnego i Zdrowia Bydła w Instytucie Hodowli Bydła i Laboratorium Oceny Jakości Mleka, które prosperuje do chwili obecnej w nowym miejscu na kampusie SGGW. W roku 1998 pełniła funkcję przewodniczącej Komitetu Organizacyjnego 49. Międzynarodowego Kongresu Europejskiej Federacji Zootechnicznej. Była członkiem różnych organizacji społecznych i towarzystw. Duży wkład wniosła w działalność Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, w którym przez dwie kadencje pełniła funkcję sekretarza Zarządu Głównego. Jej zaangażowanie w pracę Towarzystwa uhonorowano Odznaką Honorową PTZ, a w roku 2007 – członkostwem honorowym.

Za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne była wielokrotnie nagradzana przez JM Rektora SGGW. Za długoletnią pracę została też wyróżniona nagrodą II stopnia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Pani Profesor Barbara Reklewska kochała ludzi i zwierzęta, była bardzo skromną i życzliwą osobą, kobietą z wielką klasą, co podkreśla wiele osób, które z nią współpracowały. Była też niezwykle pracowita i otwarta na pro-

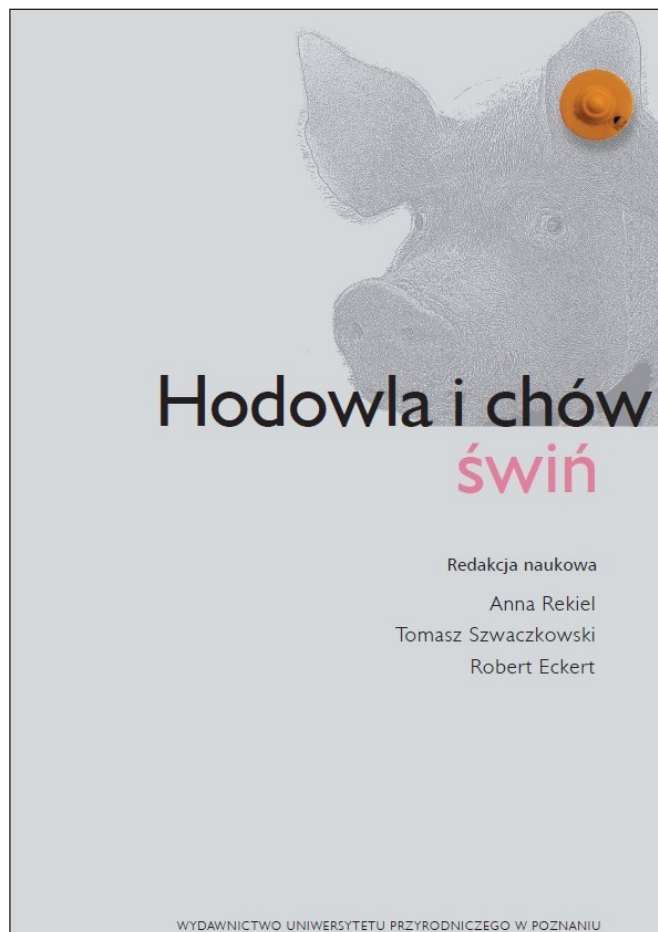
blemy pracowników i studentów. Jako przełożona była bardzo empatyczna, rozumiała problemy i wspierała kobiety, które tak jak Ona wybrały karierę naukową. Śp. Barbara Reklewska pozostanie na zawsze w naszej pamięci.

Beata Kuczyńska

## Nowe książki

Książka pt. „Hodowla i chów świń” (ISBN 978-83-7160-956-5, wyd. I, 2019, s. 1-704) pod redakcją naukową Anny Rekiel, Tomasza Szwaczkowskiego i Roberta Eckerta wydana przez Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu to pozycja wyjątkowa – kompendium aktualnej wiedzy na temat hodowli i chowu świń przygotowane przez liczne grono autorów pochodzących zarówno z ośrodków akademickich, jak i instytutów badawczych. Zaprezentowano w niej dokonania krajowej i światowej nauki ostatnich dekad z zakresu badań nad *Sus scrofa*, począwszy od biologii gatunku i biotechnologii, poprzez żywienie i profilaktykę weterynaryjną oraz różne aspekty hodowli i chowu, a skończywszy na zagadnieniach ekonomicznych warunkujących efektywność produkcji wieprzowiny. Takie podejście i ujęcie zagadnień pozwoliło na stworzenie książki nowoczesnej zarówno w wymiarze naukowym, jak i praktycznym, co jest bardzo istotne w aspekcie kształcenia przyszłej kadry polskich zootechników, młodych badaczy i praktyków. Opracowanie adresowane jest do studentów i doktorantów kierunku zootechnika oraz kierunków pokrewnych. Pozycja ta spotka się również z zainteresowaniem hodowców oraz producentów świń i będzie dla nich istotnym wsparciem w codziennej pracy

Recenzent książki Profesor Wojciech Kapelański pisze: *Należy stwierdzić, że inicjatywa opracowania i wydania nowego, ogólnopolskiego, możliwie nowoczesnego podręcznika akademickiego pt. „Hodowla i chów świń” jest w pełni uzasadniona i warta całkowitego poparcia. Przedstawioną do oceny pracę uznaję jako wartościową, potrzebną i oczekiwaną na rynku wydawniczym. Po zapoznaniu się z opracowaniem można być przekonany, że ma ono charakter podręcznika akademickiego. Lista potencjalnych jego odbiorców z powodzeniem może być poszerzona także o osoby związane bezpośrednio i na co dzień z produkcją świń (hodowlą i chowem) w tzw. szerokiej praktyce. Treści zawarte w wyodrębnionych rozdziałach i podrozdziałach pracy zostały pod względem merytorycznym opracowane poprawnie, właściwie zinterpretowane, na tle badań własnych. Wynika to zapewne z faktu, że autorami przedstawionego opracowania są w zdecydowanej większości doświadczeni nauczyciele akademicy, z uznanym cenzusem i dorobkiem naukowym oraz wieloletnim stażem dydaktycznym. Posiadają oni także szerokie rozeznanie w aktualnie realizowanej praktyce zootechnicznej. Z tych między innymi względów, proponowany podręcznik ma wszelkie podstawy i szanse na to, aby stać się w pełni przydatnym i nowoczesnym narzędziem zdobywania wie-*



*dzi przez studentów i wszystkich zainteresowanych problematyką hodowli i chowu świń. Natomiast w recenzji dr Janusza Wojtczaka czytamy: Materiał perfekcyjnie przygotowany i zaprezentowany. Może być praktycznym podręcznikiem akademickim, konspektem wykładowym i jednocześnie, co mnie bardzo cieszy, nowoczesnym vademecum dla producentów/praktyków, również tych najlepszych.*

Ponadto informujemy Czytelników, że Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu otrzymało NAGRODĘ GŁÓWNAJĄ za publikację „Hodowla i chów świń” pod redakcją naukową Anny Rekiel, Tomasza Szwaczkowskiego i Roberta Eckerta w KONKURSIE O NAGRODĘ STOWARZYSZENIA WYDAWCÓW SZKÓŁ WYŻSZYCH IM. KS. EDWARDA PUDEŁKI.

Wszystkie informacje na temat możliwości zakupu książki znajdują się na stronie Wydawnictwa UPP: [www.wydawnictwo.up-poznan.net](http://www.wydawnictwo.up-poznan.net), Dział: Hodowla i Biologia Zwierząt lub zakładka Nowości.

Cena książki wynosi 72/81 zł (oprawa miękka/twarda).